

m=370

RESERUTTER I FINLAND

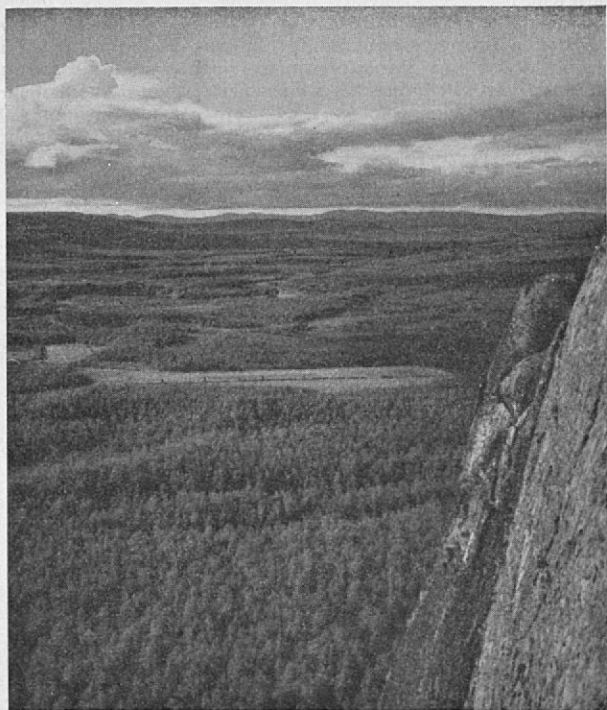
1 9 3 4

DANNING

RESERUTTER
i
FINLAND
1934

UTSIKT FRÅN FRÄLSNINGSBERGET VID YLÄLUOSTARI I PETSAMO.

UTGIVARE
TURISTFÖRENINGEN I FINLAND

ANMÄRKNINGAR.

Samtliga i denna broschyr publicerade tidtabeller gälla under tiden 1/6—31/8 1934, ifall icke annorlunda angivits.

Utgivaren ansvarar icke för sådana förändringar i tidtabeller och pris, vilka blivit gjorda efter tryckningen. Resande ombedjas att själva kontrollera avgångs- och ankomsttider i den gällande tidtabellen »Finlands Kommunikationer».

Turistföreningens i Finland medlemmar åtnjuta 10 % rabatt i föreningens hårbärgen och på av föreningen underhållna trafikleder.

Dessutom bevilja samtliga viktigare insjörederier — bl. a. de i denna broschyr omnämnda Saimen-, Päijänne- och Näsijärvibåtarna — åt Turistföreningens medlemmar 10 % rabatt å biljettpreisen vid företeende av för året gällande medlemskort.

Emedan många svenska ortnamn icke längre användas officiellt, t. ex. i statsjärnvägarnas tidtabeller eller av posten, anges de finska ortnamnen inom parentes.

TECKENFÖRKLARINGAR.

s = söndagar, *m* = måndagar, *ti* = tisdagar, *k* = onsdagar, *to* = torsdagar, *p* = fredagar, *l* = lördagar.

☒ = vardagar.

Då dagtecken icke förekommer i tidtabellen, är trafiken daglig.

1. 2. 3. (i järnvägarnas tidtabeller) = vagnsklasser.

☛ ..... = sovvagn.

..... = snälltåg.

Om sovvagnstrafiken ingå närmare meddelanden i »Finlands Kommunikationer».

ORTREGISTER.

(Siffrorna hänvisa till rutternas nummer)

Aavasaksa 16
Antrea 10, 11
Aulanko-Karlberg 2
Borgå 1
Boris-Gleb 15
Ekenäs 1
Elisenvaara 11, 12
Elvenes 15
Enontekiö 16
Haapamäki 2, 12
Hangö 1
Heinola 4
Heinävesi 9
Helsingfors, 1, 2, 4, 5
Hogland 5
Hämeenlinna 2, 3
Imatra 9, 10
Ivalo 15
Joensuu 8, 11, 13
Jyväskylä 6, 12
Kajaani 7
Kajana 7
Kangasala 3
Kauliranta 16
Kemi 2, 15
Kirkenes 15
Koli 11
Kolttaköngäs 15
Kontiomäki 7, 11
Kotka 5

Kouvola 4, 5, 7
Kuivalahti 15
Kuopio 7, 9, 13
Kuusamo 14
Lahti 4, 6
Lappeenranta 9
Leppävirta 9
Liihamari 15
St. Michel 7, 8
Mikkeli 7, 8
Muhos 11
Naantali 1
Nyslott 8, 9, 12
Nädendal 1
Näsijärvi 3
Olofsborg 8
Oulu 2, 11, 14
Paanajärvi 14
Petsamo 15
Pieksämäki 7, 12
Pielinen 11
Puijo 7
Punkaharju 12
Päijänne 6
Riihimäki 2, 4
Rovaniemi 14, 15
Ruovesi 3
Saimen 9
Salmijärvi 15
Savonlinna 8, 9, 12

Simola 4, 9
Sortavala 11
Suursaari 5
Tammerfors 2, 3
Tampere 2, 3
Tavastehus 2, 3
Terijoki 4
Tolvajärvi 11
Torneå 2, 16
Tornio 2, 16
Uleåborg 2, 11, 14
Ule älv 11
Vaala 11
Vaitolahti 15
Valamo 11
Vasa 3
Vehoniemi 3
Vesijärvi 4, 6
Viborg 4, 10, 11
Viipuri 4, 10, 11
Villmanstrand 9
Vilppula 2, 3
Virrat 3
Virtaniemi 15
Vuoksenniska 9, 10
Vuonismaa 11
Yläluostari 15
Åbo 1
Ähtäri 2, 3

RESOR I FINLAND.

Järnvägstrafiken. Passagerartrafiken förmedlas av snälltåg och passagerartåg. Snälltågen sammansätts vanligen av bekväma I, II och III kl. vagnar (platsbiljett I kl. 20: —, II kl. 10: — och III kl. 5: —) och passagerartågen endast av likadana II och III kl. vagnar. För rökare och icke rökare finnas särskilda vagnar eller vagnsavdelningar. Vid begagnande av sovvagn bör sovsbilsbiljett köpas (I kl. 120: —, II kl. 60: —, III kl. 30: —). Sovsbilsbiljett kan beställas tidigast 14 dagar i förväg såväl på avgångsstationen som på alla övriga stationer (i sistnämnda fall mot en beställningsavgift av 5: —). Restaurangvagnar medfölja snälltågen Helsingfors—Viborg, Helsingfors—Åbo och Helsingfors—Tammerfors.

Biljettprisen i III kl. framgå av nedanstående tabell. Biljettpriset i II kl. är 50 % högre än i III kl. och i I kl. tre gånger högre än i III kl.:

km	pen-ni	km	pen-ni	km	pen-ni	km	pen-ni	km	pen-ni	km	pen-ni
2	2 00	62	16 50	145	37 00	280	66 00	420	90 00	610	115 00
4	2 00	64	17 00	150	38 00	285	66 00	425	91 00	620	116 00
6	2 00	66	17 50			290	67 00			630	117 00
8	2 50	68	18 00	155	39 00	295	68 00	430	92 00	640	118 00
10	3 00	70	18 50	160	40 00	300	69 00	435	92 00	650	119 00
				165	41 00			440	93 00		
12	3 50	72	19 00	170	42 00	305	70 00	445	94 00	660	120 00
14	4 00	74	19 50	175	44 00	310	71 00	450	95 00	670	121 00
16	4 50	76	20 00			315	72 00			680	122 00
18	5 50	78	21 00	180	45 00	320	73 00	455	95 00	690	123 00
20	6 00	80	21 00	185	46 00	325	74 00	460	96 00	700	123 00
				190	47 00			465	97 00	710	124 00
22	6 50	82	22 00	195	48 00	330	75 00	470	98 00	720	125 00
24	7 00	84	22 00	200	49 00	335	76 00	475	98 00	730	126 00
26	7 50	86	23 00			340	77 00			740	126 00
28	8 00	88	23 00	205	50 00	345	78 00	480	99 00	750	127 00
30	8 50	90	24 00	210	51 00	350	78 00	485	100 00		
				215	52 00			490	100 00	760	128 00
32	9 00	92	24 00	220	53 00	355	79 00	495	101 00	770	128 00
34	10 00	94	25 00	225	54 00	360	80 00	500	102 00	780	129 00
36	10 50	96	25 00			365	81 00			790	130 00
38	11 00	98	26 00	230	55 00	370	82 00	510	103 00	800	130 00
40	11 50	100	26 00	235	56 00	375	83 00	520	104 00		
				240	58 00			530	106 00	850	138 00
42	12 00	102	27 00	245	59 00	380	84 00	540	107 00	900	146 00
44	12 50	104	27 00	250	60 00	385	84 00	550	108 00	950	154 00
46	13 00	106	28 00			390	85 00			1000	162 00
48	13 50	108	29 00	255	61 00	395	86 00	560	109 00		
50	14 00	110	30 00	260	62 00	400	87 00	570	111 00	1200	195 00
				265	63 00			580	112 00	1400	227 00
52	14 00	112	31 00	270	64 00	405	88 00	590	113 00	1600	260 00
54	14 50	114	32 00			410	89 00			1800	292 00
56	15 00	116	33 00	275	65 00	415	89 00	600	114 00	2000	324 00
58	15 50	118	34 00								
60	16 00	120	35 00								

Enkel biljett är giltig endast under avstämpningsdagen för resa om högst 50 km och för längre resa under 5 dagar, avstämpningsdagen medräknad. I resan kan göras ett avbrott, men biljetten bör avstämpas på den station, där uppehållet göres.

Kupongbiljetter, avsedda för längre rundresor, försäljas på resebyråerna, på alla stadsstationer och på en del andra större stationer. Priset för kupongbiljett är lika med summan av prisen för däri ingående järnvägs-, ångbåts- och övriga kuponger, med ett tillägg av 8: — för biljett i I kl., 4: — i II kl. och 2: — i III kl. Resan kan avbrytas vid varje järnvägsstation på den sträcka, för vilken kupongbiljetten gäller, varvid biljetten dock bör avstämpas på mellanstationerna. — Deltagare i rundturer, anordnade av förening eller slutet sällskap, erhålla

i form av en s. k. sällskapsbiljett 25 % rabatt på biljettpriset under förutsättning att deltagarnas antal vid begagnande av III kl. är minst 20 och vid begagnande av II kl. minst 15.

Resgods transporteras i resgodsvagn enligt särskild taxa. På varje station kan resgods lämnas till förvaring (1: — per kolli och dygn). Resgodset kan på stationerna försäkras i Europeiska Varu- och Resgodsförsäkrings A/B. (premie 2: — för varje 1.000: —).

På de flesta större stationer finnes järnvägsrestaurang.

Ångbåtstrafik upprätthålles såväl längs kusterna som på insjövattnen. De bekvämt inredda ångbåtarna äro försedda med propa hytter och god restauration.

Flygtrafik upprätthålles av Aero Oy., Helsingfors, inom Finland endast mellan Helsingfors och Åbo.

Biltrafiken förmedlas av såväl bekväma autobussar som av personbilar. En del av billinjerna står i samtrafik med statsjärnvägarna. Linjebilarnas taxa är 30—60 penni per km.

Resebyråer. A/B. Finlands Resebyrå, N. Esplanadgatan 19, Helsingfors; filial i Stockmanns Varuhus, Alexandersgatan 52. — Skolresebyrå, Bangatan 2, Helsingfors (endast skol- och gruppresor).

Upplysningsbyråer. Turistföreningen i Finland, Alexandersgatan 7 a, Helsingfors, uppgör gratis förslag till turer i Finland och ger upplysningar om resor i Finland. I Nyslott har föreningen en sommarbyrå i Nälkälinna. Turistföreningens filialer upprätthålla upplysningsbyråer i Kotka, Nya Pappershandeln, Kirkkokatu 9, i Kuopio, Vuorikatu 23 och i Viborg, Runda Tornet. Dessutom erhållas upplysningar av Turistföreningens ombud fröken Ester Nikkinen i Uleåborg, O/Y. Matkatarkvike, Asemakatu 12, eller Torikatu 4. Egentliga-Finlands Turistförening upprätthåller i Åbo en upplysningsbyrå, Nylandsgatan 1. I Tammerfors ges reseupplysningar av Resebyrå Sampo, Kauppatori 1.

Resehandböcker, kartor och tidtabeller. Turistföreningen i Finland har utgivit en mängd resehandböcker över olika områden i Finland, som erhållas hos utgivaren eller i de större boklådorna. — Karta över Finland (i bokform, skala 1:400.000, pris 100: —) och Miniaturatlas över Finland (skala 1:1.750.000, pris 25: —), utgivna av Lantmäteristyrelsen, äro de för turisten lämpligaste kartorna. För bilister har Lantmäteristyrelsen utgivit Bilistens Vägkarta (i bokform, skala 1:750.000, pris 80: —) samt Vägkarta över Finland (12 blad i kartongpärmar, skala 1:200.000, 1:400.000 eller 1:1.000.000, pris 30: — per blad). — Turistföreningen i Finland utger en tidtabell »Finlands Kommunikationer» (pris 7: —), som utkommer 1/1, 15/5 och 1/10 och innehåller tidtabeller för järnvägar, ångbåtar, linjebilar och flygtrafiken.

Hotell och restauranger. I huvudstaden och de större landsortsstäderna finnas förstklassiga hotell. Pris: rum för 1 person från 35: —, lunch 15—25: —, middag 20—35: —, supé 25—35: —. I övriga hotell och i resandehem äro prisen billigare. Drickspengar ges 10—15 % på räkningens belopp, ifall denna icke upptar ett tillägg för betjäningen. Under turistsäsongen är det skäl att på förhand, telegrafiskt eller per brev, beställa hotellrum.

Restaurangprisen äro: frukost 10—25: —, middag 15—25: —, kvällsvard 15—30: —; på enklare matställen äro prisen lägre. På kaféer kostar kaffe med bröd 4—8: —.

Helpension kostar på hotellen 60—100: — samt i pensionat 30—60: —.

FÖRSLAG TILL RUNDRESOR I FINLAND.

De i denna broschyr beskrivna rutterna kunna på olika sätt sammanställas till längre rundresor. Här nedan upptagas några av de mest omtyckta rundresorna till ledning vid uppgörande av resplaner. Det första av de angivna biljettprisen gäller för resa i I kl. båt och II kl. tåg, det andra i II kl. båt och III kl. tåg. I resekostnaderna äro prisen för sovplatser icke inberäknade. (Förkortningar: t = med tåg, b = med båt, m = med motorbåt, f = med forsbåt, a = med autobuss.)

1. Helsingfors→t→Viborg→t→Imatra→t→Vuoksenniska→b→Nyslott→b→Punkaharju→t→Nyslott→b→Kuopio→t→Kajaani→t→Vaala→f-t→Muhos→t→Uleåborg→t→Tammerfors→a→Tavastehus→t→Helsingfors (rutterna 4, 10, 9, 12, 9, 7, 11, 2, 3, 2; minst 10 dagar; pris Fmk 780: — eller 586: 50).
2. Helsingfors→t→Kuopio→b→Nyslott→b→Punkaharju→t→Sortavala→b→Valamo→b→Sortavala→t→Imatra→t→Viborg→t→Helsingfors→t→Åbo (rutterna 4, 7, 9, 12, 11, 10, 4, 1; minst 8 dagar; pris Fmk 590: — eller 410: —).
- 3a. Helsingfors→t→Viborg→t→Imatra→t→Sortavala→b→Valamo→b→Sortavala→t→Vuonismahti→m→Koli→a→Joensuu→b→Nyslott→b→Punkaharju→t→Helsingfors→t→Åbo (rutterna 4, 10, 11, 8, 12, 7, 4, 1; minst 10 dagar; pris Fmk 645: — eller 459: —).
- 3b. Helsingfors→t→Viborg→t→Imatra→t→Sortavala→b→Valamo→b→Sortavala→t→Vuonismahti→m→Koli→m→Vuonismahti→t→Vaala→f-t→Muhos→t→Uleåborg→t→Tammerfors(→a→Tavastehus)→t→Helsingfors eller Åbo (rutterna 4, 10, 11, 2; minst 7 dagar; pris Fmk 733: 50 eller 535: —).
4. Helsingfors→t→Lahti→b→Jyväskylä→t→Nyslott→b→Punkaharju→t→Nyslott→b→Vuoksenniska→t→Imatra→t→Viborg→t→Helsingfors→t→Åbo (rutterna 4, 6, 12, 9, 10, 4, 1; minst 5 dagar; pris Fmk 527: 50 eller 366: 50).
5. Helsingfors→t→Lahti→b→Jyväskylä→t→Vilppula→b→Ruovesi→b→Tammerfors(→a→Tavastehus)→t→Helsingfors eller Åbo (rutterna 4, 6, 12, 2, 3, 2; minst 4 dagar; pris Fmk 291: — eller 202: —).
6. Åbo→t→Helsingfors→t→Tavastehus→a→Tammerfors→b→Virrat→a→Vasa (rutterna 1, 2, 3; minst 4 dagar; pris Fmk 250: — eller 204: —).
7. Uleåborg→t→Rovaniemi→a→Ivalo→a→Länhamari→a→Kuivalahti→m→Koltaköngäs→m→Kuivalahti→a→Ivalo→a→Rovaniemi→t→Uleåborg (rutterna 2, 15, 2; minst 7 dagar; pris Fmk 672: — eller 618: —).

Möjligheterna att sammanställa de olika rutterna framgå av den schematiska kartan på omslagets sista sida.

RESERUTTER I FINLAND.

I det följande redogöres för de viktigaste reserutterna i Finland. Järnvägsbiljetternas pris framgå av de i tidtabellerna angivna sträckornas längd i kilometer och av tabellen på sid. 3. Ångbåts- och bilresornas pris finnas upptagna i samband med ruttbeskrivningarna.

Rutt 1.

Helsingfors—Karis (Karjaa)[—Hangö]—Åbo.

Med järnväg:

2. 3.	1.2.3.	2. 3.	1.2.3.*)	km		2. 3.	1.2.*)	1.2.3.	2. 3.
835	1500	1812	2030	0	↙Helsinki ↘	1255	1442	1803	2234
1027	1624	2005	2203	87	↘Karjaa ↗	1054		1637	2036
1119	1657	2100	—	103	→Tammisaari→	1000	—	1558	1943
1206	1740	2145	—	137	→Hanko ↗	910	—	1510	1855
910	1510	1855	—	—	↘Hanko ↗	1206	—	1740	2145
1000	1558	1943	—	—	←Tammisaari←	1119	—	1657	2100
1043	1630	2022	2209	87	↙Karjaa ↘	1036		1628	2020
1316	1835	2303	010	200	↘Turku ↗	750	1115	1420	1724

*) Icke måndagar.

Resan från Helsingfors till Åbo kan även göras dagligen med flygmaskin (320: —):

1715	↙ Helsinki ↘	1315
1815	↘ Turku ↗	1215

Helsingfors (Helsinki), landets största stad (273.000 invånare), är republikens huvudstad, residensort för republikens president samt säte för statsrådet och de högsta domstolarna. Där sammanträder riksdagen. I sin egenskap av universitetsstad är Helsingfors tillika medelpunkten för hela nationens kulturliv, och som handels- och industristad hör den till de främsta i landet.

Helsingfors gör till sitt yttre ett övervägande modernt intryck. De flesta byggnader äro hållna i någon ljus färgton, varför staden blivit kallad »Nordens vita stad». Märkligt i arkitektoniskt hänseende är Senatstorget med sina offentliga byggnader, Storkyrkan, Statsrådsborgen och Universitetet, alla uppförda under 1800-talets förra hälft i nyklassisk stil efter ritningar av C. L. Engel. Bland övriga byggnader i staden gör sig Eliel Saarinens storstilade Stationshus gällande. Det märkliga Riksdagshuset vittnar om vad man kan åstadkomma av finsk granit. Berghälls granitkyrka med sitt vackra torn behärskar vyn över stadens norra delar.

Bland museer och konstsamlingar må främst nämnas Nationalmuseet, som bjuder på mycket av historiskt och etnografiskt intresse. I Ateneum får man en god bild av finsk konst. Där finnes dessutom flera betydande utländska konstverk. Sinebrychoffs samlingarna, hopbragta och donerade till staden av en rik konstvän, gömma på många verkliga pärlor av äldre konst.

Bland sevärigheterna i Helsingfors' omgivningar böra i främsta rummet nämnas Fölisön (Seurasaari), ett etnografiskt friluftsmuseum med rika samlingar, och den på sju öar uppbyggda gamla fästningen Sveaborg (Suomenlinna) med intressanta historiska minnesmärken från det svenska väldets tid i Finland.

Helt nära Helsingfors ligger den pittoreska staden Borgå (Porvoo), skaldernas och konstnärernas stad, med nationalskalden J. L. Runebergs hem, bevarat i orört skick.

Helsingfors—Borgå med järnväg:

	km	2. 3.	3.	2. 3.	3.	2. 3.	
Helsinki . . . . . →	0	8 ⁴⁸	11 ⁴²	15 ²⁵	17 ¹⁵	20 ³⁵	—
Porvoo . . . . . ←	62	10 ²⁷	13 ⁰⁵	16 ⁵⁸	18 ⁴³	22 ⁰⁵	—
	km	2. 3.	3.	3.	2. 3.	2. 3.	3.
Porvoo . . . . . →	0	7 ¹³	9 ²⁰	13 ³⁰	15 ⁵²	19 ⁵⁵	21 ²⁰
Helsinki . . . . . ←	62	8 ⁵⁴	10 ⁴⁸	14 ⁵⁶	17 ²⁶	21 ²⁶	23 ¹⁰

Helsingfors—Borgå med ångbåt (s/s »Borgå» och »J. L. Runeberg»; I kl. 20: —, II kl. 15: —):

s 10 ⁰⁰	↗ 10 ³⁰ , 15 ³⁰	↖ ← Helsinki . . . . . ←	↗ s 22 ¹⁵	↖ ↗ 9 ⁴⁵ , 19 ⁴⁵
s 13 ¹⁵	↘ 13 ⁴⁵ , 19 ⁰⁰	↘ → Porvoo . . . . . →	s 19 ⁰⁰	↘ ↘ 6 ¹⁵ , 16 ³⁰

Helsingfors—Åbobanan går genom gamla kulturbygder.

Karis—Hangö med järnväg: tidtabell, se tidigare.

Banan löper genom den idylliska småstaden Ekenäs (Tammi-saari) till Hangö.

Hangö (Hanko), beläget på Finlands sydligaste udde, är en av landets mest bekanta hamnstäder. Som bad- och kurort (härlig sandplage) har staden sedan gammalt ett stadgat rykte.

Helsingfors—Hangö med ångbåt, yttre farleden (s/s »Oihonna», »Bore I», »Ilmatar» och »Arcturus»; I kl. 75: —, II kl. 50: —):

s, ti 11 ³⁰	ti 19 ¹⁰	↖ ← Helsinki . . . . . ←	s, to 16 ¹⁵
s, ti 17 ³⁰	k 7 ⁰⁰	↘ → Hangö . . . . . →	s, to 10 ¹⁵

Helsingfors—Hangö samt vidare till Åbo med ångbåt, inre farleden (s/s »Ahkera» och »Ilma»; Helsingfors—Hangö I kl. 45: —, II kl. 30: —, Helsingfors—Åbo I kl. 65: —, II kl. 50: —, Hangö—Åbo I kl. 55: —, II kl. 40: —):

ti 15 ¹⁵	l 15 ¹⁵	↖ ← Helsinki . . . . . ←	to 24 ⁰⁰	s 24 ⁰⁰
k 8 ³⁰	s 4 ⁰⁰	↖ ← Tammi-saari . . . . . →	l	s 15 ⁰⁰
k 13 ⁰⁰	s 8 ⁰⁰	↖ ← Hangö . . . . . →	to 14 ⁰⁰	s 11 ⁰⁰
to 17 ³⁰	s 19 ⁰⁰	↘ → Turku . . . . . →	k 15 ³⁰	l 7 ⁰⁰

Mellan Karis (Karjaa) och Åbo utbreda sig på båda sidor om banan vida odlingsområden, vilka höra till de fruktbaraste i södra Finland.

Åbo (Turku) är Finlands äldsta stad och landets forna huvudstad (68.000 invånare). Alltsedan kristendomen infördes i landet, har Åbo varit biskopssäte och efter 1809 ärkebiskopssäte. Där finnes landets äldsta hovrätt (grundl. 1623), och där grundlade drottning Kristina 1640 landets första universitet. Efter Åbo brand år 1827, då så gott som hela staden lades i aska, överflyttades detta universitet till Helsingfors, som något tidigare blivit landets huvudstad. På enskilt initiativ upprättades i Åbo år 1919 ett svenskt och år 1922 ett finskt universitet. Som handels- och industriort intar staden en framträdande plats.

Stadens förnämsta sevärdheter äro domkyrkan och slottet. Domkyrkan, som omtalas första gången år 1229, har under århundradenas lopp undergått många förändringar; i den återfinnes såväl romansk rundbågs- som gotisk spetsbågsstil. Med sina talrika kapell, gravmonument, fresk- och fönstermålningar hör denna kyrka till Finlands och Nordens intressantaste historiska minnesmärken. Här äro många finska och svenska stormän begravna, bl. a. medlemmar av ätterna Tott, Creutz och Brahe. Här vila även de jordiska kvarlevorna av Karin Månsdotter, Erik XIV:s olyckliga drottning. — Åbo slott, som reser sina mäktiga gråstensmurar vid mynningen av Aura å, är den äldsta av Finlands medeltida borgar. Slottet grundlades under 1200-talet, men stod färdigt först långt senare vid 1500-talets slut. Numera inrymmer slottet Åbo stads historiska museum med rika samlingar, som lämna viktiga bidrag till kännedomen om Finlands och Sveriges tidigare kulturförhållanden. — I Åbo finnes även ett konstmuseum av rang,

RUTT 2

där i synnerhet finsk konst är väl företrädd. — Upplysningsbyrå, Nylandsgatan 1.

I närheten av Åbo ligger den idylliska lilla kurorten Nådendal (Naantali), som likaledes leder sitt ursprung från medeltiden och fordom var bekant för sitt birgittinerkloster. — Upplysningsbyrå.

Rutt 2.

Helsingfors—Tavastehus (Hämeenlinna)—Tammerfors (Tampere)—Haapamäki—Uleåborg (Oulu)—Kemi—Torneå (Tornio).

Med järnväg:

2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	km		2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.
1100	1610	1835	2050	0	←Helsinki . . . ←	800	1000	1240	1808	2310
1256	1831	2130	2312	108	→Hämeenlinna→	550	726	950	1611	2030
1339	1922	2225	2359	147	→Toijala . . . →	506	631	851	1529	1935
1840	2330	—	—	275	→Turku . . . →	—	—	—	1220	1618
910	1618	1840	—	—	←Turku . . . ←	910	910	1155	1840	2330
1342	1936	2235	002	147	←Toijala . . . ←	504	621	843	1526	1925
1427	2038	2329	050	187	→Tampere . . . →	420	530	740	1444	1825
1455	—	2356	108	187	←Tampere . . . ←	405	510	—	1420	—
1726	—	235	326	276	→Vilppula . . . →	148	238	—	1145	—
1805	—	313	359	301	→Haapamäki . . . →	113	158	—	1107	—
2052	—	608	608	379	→Jyväskylä . . . →	2242	2242	—	810	—
—	—	1412	1412	646	→Elisenvaara . . . →	1420	1420	—	—	—
308	—	1420	1420	—	←Elisenvaara . . . ←	1412	1412	—	202	—
1515	—	2242	2242	—	←Jyväskylä . . . ←	608	608	—	1312	—
1825	—	329	417	301	←Haapamäki . . . ←	052	140	—	1045	—
1936	—	442	522	346	→Åhtäri . . . →	2349	027	—	937	—
2122	—	635	700	419	→Seinäjohti . . . →	2207	2230	—	748	—
2331	—	920	920	493	→Vaasa . . . →	1952	1952	—	545	—
1952	—	—	545	—	←Vaasa . . . ←	2331	—	—	920	—
2210	—	736	419	753	←Seinäjohti . . . ←	2146	—	—	720	—
630	—	1550	753	—	→Oulu . . . →	1314	—	—	2315	—
1119	—	—	919	—	→Kontiomäki . . . →	—	—	—	1750	—
635	—	—	1499	—	→Vilppuri . . . →	—	—	—	2315	—
—	—	1140	—	—	←Kontiomäki . . . ←	1727	—	—	—	—
648	—	1618	753	—	←Oulu . . . ←	1247	—	—	2247	—
911	—	1919	859	—	→Kemi . . . →	1022	—	—	2017	—
1217	—	2350	973	—	→Rovaniemi . . . →	516	—	—	1653	—
516	—	1653	—	—	←Rovaniemi . . . ←	1217	—	—	2350	—
926	—	1934	859	—	←Kemi . . . ←	1007	—	—	2005	—
1019	—	2024	885	—	→Tornio . . . →	910	—	—	1925	—
1320	—	—	960	—	→Kauliranta . . . →	622	—	—	1442	—

Helsingfors—Tammerforsbanan leder norrut från Helsingfors genom tätt bebodda trakter.

I Tavastehus (Hämeenlinna) är det gamla slottet ägnat att tilldraga sig resenärens uppmärksamhet. Tavastehus slott eller Kronoborg, som det ursprungligen kallades, är enligt samtida krönikor uppförd efter Birger Jarls korståg till Finland. Numera användes det som fängelse. — Två km norrom staden ligger den vidsträckta vackra parken Aulanko-Karlberg med storartade utsiktspunkter. Turisthotell. — Tavastehus—Kangasala—Tammerfors, se rutt 3.

Toijala, bibana till Åbo (tidtabell se ovan).

Tammerfors (Tampere; 58.000 invånare) är Finlands mest utpräglade industristad, »Finlands Manchester». De industriella anläggningarna äro uppförda på stränderna av den mäktiga forsen Tammerkoski, som är deras kraftkälla. Bland sevärdheter må nämnas Tammerfors stifts domkyrka med fresker av Enckell och Simberg, Tavastbron med ståtliga skulpturer

av Väinö Aaltonen, samt Teaterhuset och Stadsbiblioteket därin-
vid, Konstmuseet i Engels stil och talrika imponerande fabriks-
byggnader. Tavastlands museum är värt ett besök. Västerom sta-
den höjer sig den natursköna Pyynikki-åsen med utsiktstorn. —
Upplysningsbyrån Sampo, Kauppatori 1. — Tammerfors—Vir-
rat, se rutt 3.

Vilppula, ångbåtslägenhet till Ruovesi (se rutt 3).

Haapamäki, järnvägsknutpunkt (se rutt 12).

Ahtari, autobuss till Virrat (se rutt 3).

Från *Seinäjäki* (bibana till Vasa, se rutt 3) norrut löper
banan över Österbottens milsvida odlade slätter, förbi väl-
mående byar, övergår talrika älvar, viker av till *Gamlakarleby*
(Kokkola) stad vid Bottniska viken och fortsätter sedan till
Uleåborg.

Uleåborg (Oulu) är norra Finlands största stad (25.000 in-
vånare) och centrum för det stora länets affärliv och kultu-
rella strävanden. Norrom staden dånar Merikoski, den sista
av Ule älvs mäktiga forsar före dess utlopp i Bottniska viken.
I forsen ligger ögruppen Hupisaaret (Frihetsholmarna) med
park- och broanläggningar. — Upplysningsbyrå, Asemakatu 12.
— Från Uleåborg rekommenderas en avstickare till Vaala,
därifrån med forsbåt utför Ule älvs skummande forsar (se rutt
11). — Uleåborg—Kuusamo, se rutt 14.

Från Uleåborg fortsätter järnvägen norrut längs kusten
och över talrika strida älvar.

Kemi stad med betydande trävaruexport ligger vid Kemi
älvs mynning. — Kemi—Rovaniemi, se rutt 15.

Mäktiga bågbroar över Kemi älvs båda utloppsarmar.

Torneå (Tornio) stad ligger vid Torne älvs mynning på
gränsen mellan Finland och Sverige. Här sammanbindas Fin-
lands och Sveriges järnvägsnät medels banan Torneå—Hapa-
randa. — Torneå—Enontekiö, se rutt 16.

Rutt 3.

**Tavastehus (Hämeenlinna)—Kangasala—Tammer-
fors (Tampere)—Virrat—Alavus—Kuortane—Vasa.**

Tavastehus—Tammerfors med bil (23:—):

	km		
1035, 1855, 2155	—	↖ ← Hämeenlinna ← ↗	835, 1235, 1635
1220, 2040, 2330	62	↖ ← Kangasala... →	630, 1030, 1430
1250, 2110, 2400	82	↘ → Tampere... →	600, 1000, 1400

Tavastehus (Hämeenlinna), se rutt 2.

Från Tavastehus går landsvägen genom välodlade trakter
förbi *Hattula* medeltida kyrka till Pälkäne kyrkby, följer där-
efter krönet av *Vehoniemi* ås (utsiktstorn; turisthotell) och går
vidare över Kejsaråsen mellan Roine och Längelmävesi till
Kangasala kyrka samt därifrån till Tammerfors. Dessa av
Zacharias Topelius besjunga trakter bjuda på sällsynt vackra
vyer med allt vad landets inlandsnatur har att bjuda av ve-
modig skönhet och tjugande behag.

Tammerfors (Tampere), se rutt 2.

Tammerfors—Ruovesi—Virrat med ångbåt (s/s »Tarjanne» och »Poh-
jola»; Tammerfors—Ruovesi I kl. 30:—, II kl. 20:—, Tammerfors—Virrat
I kl. 45:—, II kl. 35:—):

<i>ti, to, / 915</i>	↖ ← Tampere . ← ↗	<i>s 2200, k 1300, p 1335</i>
<i>ti, to, / 1345</i>	↖ ← Ruovesi . . →	<i>s 1745, k 820, p 855</i>
<i>ti, / 1720, to 1800</i>	↘ → Virrat . . . →	<i>s 1330, k, p 500</i>

<i>∫ 1515</i>	↖ ← Tampere ← ↗	<i>m, k 1100, ti, to, p, / 1035</i>
<i>m, k 1950, ti, to, p, / 1930</i>	↘ → Ruovesi →	<i>∫ 625</i>

RUTT 4

Ångbåtsleden går över den öppna och vidsträckta sjön Näsijärvi och fortsätter genom smala, kanaliserade vatten till sjön Ruovesi, på vars västra strand *Ruovesi* kyrkby är belägen.

Ruovesi—Vilppula med ångbåt dagligen (s/s »Into»; 14: —). Från Ruovesi till Vilppula även bilförbindelse. — *Vilppula*, se rutt 2.

Från Ruovesi fortsätter Tammerfors—Virrat-rutten norrut över Tarjanne stora fjärd med dess hundratals holmar. Genom en kanal kommer man till Visuvesi och Vaskivesi, vid vars norra ända Virrat kyrkby (bilförbindelse med Ähtäri station) är belägen.

Virrat—Vasa med bil (75: —):

s 1345, ti 1730, to 1800	km	← Virrat ... ←	s 1330, ti, to 1630
s 1950, ti, to 2300	201	→ Vaasa ... →	s 800, ti, to 1030

Från Virrat kyrkby går vägen mot nordväst genom vackra sjölandskap till Alavus station. Så fortsätter den till Kuortane, där den vackra kyrkan drager uppmärksamheten till sig. Färden går vidare genom minnesrika nejder, de gamla slagfälten vid Ruona, Salmi och Lappo passeras. I Lappo äro vi redan mitt inne i den typiskt österbottenska slättbygden. Från Lappo till Ylistaro är landsvägen dragen snörrät mellan fälten. Längre fram går den genom Storkyro ryktbara åkrar. Nära Vasa ligga ruinerna av det gamla Korsholm.

Vasa (27.000 invånare), beläget vid Bottniska viken, är huvudort för Sydösterbotten. Bland sevärdheter observeras museet och hovrättsbyggnaden.

Rutt 4.

Helsingfors—Lahti—Kouvola—Viborg (Viipuri).

Med järnväg:

2. 3.	1.2.3.	2. 3.	2. 3.	km			2. 3.	2. 3.	1.2.3.	2. 3.
955	1220	1515	2140	2320	0	← Helsingfors . . . ←	748	838	1110	1847
1257	1433	1830	100	200	130	→ Lahti . . . →	453	503	835	1636
1414	1528	1948	230	306	192	→ Kouvola . . . →	336	308	715	1533
1709	1709	2126	745	745	243	→ Kotka . . . →	2300	2300	545	1300
2244	2244	—	1104	1104	465	→ Kuopio . . . →	1750	1750	—	630
—	—	—	1707	1707	659	→ Kontiomäki . . . →	1147	1147	—	—
630	630	—	1750	1750	—	→ Kuopio . . . ←	1104	1104	—	2244
1300	1300	—	2300	2300	—	← Kotka . . . ←	745	745	2126	1709
1434	1538	2008	300	400	192	← Kouvola . . . ←	258	235	1818	1523
1615	1651	2151	507	558	273	→ Simola . . . →	100	036	1623	1409
1724	1724	2238	655	655	292	→ Lappeenranta →	2345	2345	1537	1210
1617	1652	2154	518	605	273	← Simola . . . ←	050	026	1617	1408
1712	1730	2249	633	700	313	→ Viipuri . . . →	2350	2320	1518	1330
1934	1934	—	1006	1006	385	→ Imatra . . . →	2059	2059	1322	1042
—	2233	432	1310	1310	491	→ Sortavala . . . →	1721	1721	—	745
—	—	825	1703	1703	624	→ Joensuu . . . →	1350	1350	—	—
—	—	1104	1953	1953	705	→ Vuonisahti . . . →	—	—	—	—
—	—	2213	—	—	1059	→ Oulu . . . →	—	—	—	—

Helsingfors—Viborgsbanan tager av vid Riihimäki österut från Helsingfors—Tammerforsbanan.

Lahti är Finlands yngsta stad, som utvecklats snabbt. Stadshuset är uppfört efter ritningar av Eliel Saarinen. I Lahti är statens stora radiostation belägen. Från huvudbangården utgår en 3 km lång bibana till *Vesijärvi* hamn, därifrån Päijännebåtarna avgår (se rutt 6). — Med tåg kan man göra en av-

Rutt 6.

Lahti—Jyväskylä.

Från Lahti järnvägsstation (se rutt 4) till Vesijärvi hamn antingen med bil eller tåg.

Med järnväg:

2. 3.	km		2. 3.
1435	0	← Lahti . . . . . ←	824
1441	3	→ Vesijärvi . . . . . →	815

Vesijärvi—Jyväskylä med ångbåt (s/s »Suomi» och »Jyväskylä» vardagar direkt, söndagar från Vesijärvi till Tehi och vice versa med s/s »Jyväskylä», och från Tehi till Jyväskylä och vice versa med s/s »Suomi», då byte av båt således äger rum i Tehi; I kl. 85:—, II kl. 60:—):

1445	← Vesijärvi/Lahti . . . . . ←	245
330	→ Jyväskylä . . . . . →	1400

Från Vesijärvi hamn går farleden över sjön Vesijärvi till Väaksy kanal, som, grävd igenom ett smalt näs, leder till Päijänne, Finlands största insjö näst efter Saimen. Naturen kring Päijänne är delvis dyster med klippstränder, men ofta ser man även leende vikar öppna sig, skuggade av lummig björkskog. Tehi är Päijännes största fjärd. Norrut smalnar sjön betydligt.

Jyväskylä stad är vackert belägen vid norra ändan av Päijänne. Staden är om sommaren inbäddad i leende gröna parker och trädgårdar. Kulturcentrum för denna trakt. — Jyväskylä—Haapamäki och Jyväskylä—Nyslott, se rutt 12.

Rutt 7.

Kouvola—St. Michel (Mikkeli)—Kuopio—Kontiomäki.

Med järnväg:

2. 3.	2. 3.	2. 3.	km		2. 3.	2. 3.	2. 3.
2140	—	1220	—	← Helsinki . . . . . ←	838	1110	1847
2320	—	1330	—	← Viipuri . . . . . ←	633	950	1712
322	1210	1538	0	← Kouvola . . . . . ←	150	706	1406
625	1515	1825	113	→ Mikkeli . . . . . →	2250	400	1113
828	—	2020	184	→ Pieksämäki . . . . . →	2042	—	914
1749	—	038	342	→ Haapamäki . . . . . →	1120	—	416
1412	—	202	371	→ Elisenvaara . . . . . →	1420	—	308
308	—	1420	—	← Elisenvaara . . . . . ←	202	—	1412
416	—	1120	—	← Haapamäki . . . . . ←	038	—	1749
848	—	2038	184	← Pieksämäki . . . . . ←	2015	—	846
1104	—	2244	273	→ Kuopio . . . . . →	1750	—	630
1129	605	—	273	← Kuopio . . . . . ←	1723	2305	—
1623	1037	—	441	→ Kajaani . . . . . →	1230	1826	—
1628	1042	—	441	← Kajaani . . . . . ←	1225	1822	—
1707	1117	—	467	→ Kontiomäki . . . . . →	1147	1744	—
2213	1605	—	633	→ Oulu . . . . . →	648	1304	—

Kouvola—Kontiomäkibanan utgår från Kouvola station på Helsingfors—Viborgsbanan (se rutt 4) och går i riktning norrut.

St. Michel (Mikkeli) ligger vid en lång, smal vik av Saimen. Från det höga vattentornet på Naisvuori öppnar sig en vidsträckt utsikt över staden och dess omgivningar. Norrom staden höjer sig en vacker ås, kallad Pikku (Lilla) Punkaharju, och i söder åsen Kaihunharju. — St. Michel—Nyslott, se rutt 8.

Rutt 9.

Villmanstrand (Lappeenranta)—Vuoksenniska—Nyslott (Savonlinna)—Kuopio.

Villmanstrand—Vuoksenniska—Nyslott med ångbåt (s/s »Savonlinna» och »Imatra II»; Villmanstrand—Vuoksenniska II kl. 15: —, Villmanstrand—Nyslott I kl. 95: —, II kl. 75: —, Vuoksenniska—Nyslott I kl. 90: —, II kl. 70: —):

✂ 1230	✂ ← Lappeenranta	✂ 715
✂ 1510	→ Vuoksenniska	✂ 430
1525	← Vuoksenniska	2300
800	→ Savonlinna	1230

Den båt, som avgår på lördagen från Nyslott, övernattar i Puumala och anländer till Vuoksenniska söndag 7.30.

Villmanstrand (Lappeenranta) ligger på en av Salpausselkäs sluttningar mot Saimen. Staden är den sydligaste ändpunkten för sjöfarten på Saimen. Badanstalt. — Från staden går en bibana till *Simola* station på Helsingfors—Viborgsbanan (se rutt 4).

Ångbåten passerar Saima kanals norra mynning och kommer sedan ut på **Stor-Saimen** vida fjärdar, där man ställvis icke kan skönja land vid horisonten. *Vuoksenniska* hamn anlöpes; därifrån med tåg eller bil till *Imatra* (se rutt 10).

Från Vuoksenniska fortsätter ångbåten norrut till Ruokolahti kyrkby och vidare genom många trånga sund tillbaka ut på Stor-Saimen. Efter Puumala sund smalna vattnen åter. Båten ligger över natten i Sulkava kyrkby. Färden vidare till Nyslott (se rutt 8) går genom en rik och omväxlande arkipelag.

Mellan Nyslott och Kuopio gå tvenne ångbåtsrutter, den ena över *Heinävesi*, den andra över *Leppävirta*.

Nyslott—Heinävesi—Kuopio med ångbåt (s/s »Heinävesi I» och »Heinävesi II»; I kl. 85—70: —, II kl. 55: —):

1315	✂ ← Savonlinna	700
700	→ Kuopio	1400

Sedan Heinävesiruttens båtar lämnat Nyslott följa de Joensuurutten ända till Oravi kanal. Därifrån fortsätta de med nordlig kurs fram mellan otaliga holmar, vilka göra sjön trång och slingrande som en kanal eller flod. Båtarna övernatta i *Heinävesi* kyrkby, därifrån de fortsätta genom Karvio kanal ut på Kallavesis vida vatten och vidare till **Kuopio** stad (se rutt 7).

Nyslott—Leppävirta—Kuopio med ångbåt (s/s »Leppävirta I» och »Leppävirta II»; I kl. 85—70: —, II kl. 55: —):

1315	✂ ← Savonlinna	800
800	→ Kuopio	1355

Leppävirtaruttens båtar följa efter avfärden från Nyslott till en början samma farled som Joensuubåtarna, vika sedan av åt nordväst över Haukivesi och anlöpa därefter bl. a. *Varkaus* köping. De övernatta i *Leppävirta* kyrkby. Från Leppävirta går rutten genom Konnus kanal och fortsätter över Kallavesi till **Kuopio** (se rutt 7).

Rutt 10.
Viborg (Viipuri)—Imatra—Vuoksenniska.

Med järnväg (tågombyste i några fall på Antrea station):

	km	3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.
Helsinki . . . . . →	—	—	—	2320	—	—	—	1220	—
Viipuri . . . . . →	0	1/6-31/8	—	750	1035	1310	1524	1750	2121
Antrea . . . . . ←	40	1/6-31/8	—	900	1136	1416	1631	1843	2228
Elisenvaara . . . . . →	113	307	307	—	931	—	1428	—	1936
Antrea . . . . . →	40	530	726	913	1150	1418	1633	1846	2231
Imatra . . . . . ←	72	656	814	1006	1238	1507	1722	1934	2321
Imatra . . . . . →	72	700	815	1011	1239	1508	1724	1935	2322
Vuoksenniska . . . . . ←	79	714	826	1022	1250	1519	1735	1946	2332
	km	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.
Vuoksenniska . . . . . →	0	1555	752	1022	1302	1519	2038	2240	2310
Imatra . . . . . ←	7	1605	803	1032	1312	1529	2048	2250	2320
Imatra . . . . . →	7	632	814	1042	1322	1541	2059	2300	2321
Antrea . . . . . ←	39	725	913	1129	1409	1628	2150	2350	011
Elisenvaara . . . . . ←	112	—	1129	1352	—	—	—	233	233
Antrea . . . . . →	39	737	924	1139	1416	1631	2153	1/9-31/5	1/9-31/8
Viipuri . . . . . ←	79	844	1030	1241	1516	1737	2258	—	—
Helsinki . . . . . ←	392	—	—	1847	—	—	748	—	—

Imatra världsberömda fors ligger 1 km västerom Imatra station. På västra stranden en park med förträffliga utsiktspunkter. Imatra storartade kraftverk (110.000 hkr.), byggt åren 1921—29, förser hela södra Finland med elektrisk ström. — Turisthotell.

Från Imatra fortsätter järnvägen 7 km norrut till Vuoksenniska station vid Saimens strand, se rutt 9.

Rutt 11.
Viborg (Viipuri)—Elisenvaara—Sortavala—Valamo—Joensuu—Koli—Kontiomäki—Vaala—Uleåborg (Oulu).

Med järnväg:

2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	km		2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.
2320	—	1220	1515	—	← Helsinki . . . ←	—	1847	—	748
830	1035	1750	2315	0	← Viipuri . . . ←	635	1241	1737	2228
920	1136	1843	022	40	→ Antrea . . . →	524	1139	1631	2141
814	1042	1541	2300	—	← Imatra . . . ←	814	1238	1722	2321
932	1148	1851	032	40	← Antrea . . . ←	513	1124	1622	2129
1129	1352	2048	233	113	→ Elisenvaara →	307	931	1428	1936
—	1637	2317	523	194	→ Savonlinna . →	2340	615	1158	1700
—	038	—	1749	458	→ Haapamäki . →	1120	—	416	—
—	416	—	1120	—	← Haapamäki . ←	1749	—	038	—
615	1158	1700	2340	—	← Savonlinna . ←	523	—	1637	2317
1144	1430	2100	258	113	← Elisenvaara ←	241	916	1354	1921
1310	1603	2233	432	178	→ Sortavala . →	100	745	1218	1741
1330	—	—	447	178	← Sortavala . ←	031	—	—	1721
1703	—	—	825	311	→ Joensuu . →	2100	—	—	1350
1720	—	—	848	311	← Joensuu . ←	2034	—	—	747
1953	—	—	1104	392	→ Vuonislampi →	1814	—	—	517
—	—	—	1728	580	→ Kontiomäki →	1145	—	—	—
—	1723	—	2305	774	→ Kuopio . . . →	605	—	1129	—
—	1140	—	1750	580	← Kontiomäki ←	1119	—	1727	—
445	1345	10/6-31/8	1955	654	← Vaala . . . →	924	10/6-31/8	1534	1920
633	1512	1718	2120	710	← Muhos . . . →	746	1611	1401	1736
751	1605	1803	2213	746	→ Oulu . . . →	648	1510	1304	1625
—	2024	—	—	878	→ Tornio . . . →	—	—	910	—
800	—	—	1808	1499	→ Helsinki . . →	1100	—	—	2050

Viborg (Viipuri), se rutt 4.

Antrea, järnvägsknutpunkt (se rutt 10).

Elisenvaara, järnvägsknutpunkt (se rutt 12).

Sortavala stad ligger vackert vid en vik av Ladoga. I Vakkosalmi park höjer sig ett utsiktstorn med vid vy över Ladogas storartade skärgård. — Resupplysningar erhålles i Kansallis-Osake-Pankkis kontor.

Från Sortavala kan lämpligen företagas en längre rundtur i Ladoga-Karelen längs följande rutt: Sortavala—Kirjavahti—Läskelä—Suistamo—Soanlahti—Korpiselkä—Tolvajärvi—Ägläjärvi—Savinisto—Suvihahti (Suojärvi)—Loimola—Syskyjärvi—Kitelä—Impilahti—Sortavala (385 km; resan kan göras i linjebil). Naturen och sevärdheterna vid denna rutt erbjuda den största omväxling; främst böra nämnas de vackra trakterna vid *Tolvajärvi*, där de talrika åsarna tävla med själva Punkaharju i naturskönhet (två av Rajaseutuyhdistys skötta turisthärbergen).

Sortavala—Valamo med ångbåt (s/s «Valamon Luostari»; tur och retur sammanlagt 35:—):

	— ¹⁴ / ₆	¹⁵ / ₆ — ³¹ / ₈
Sortavala .. ➡	s 800, m, k, p 1420	s 800, 1930, ♂ 1420
Valamo .... ←	s 1015, m, k, p 1635	s 1015, 2145, ♂ 1635
Valamo .... ➡	s 1600, ti, to, / 1400	s 1600, ♂ 1000, / 1900
Sortavala .. ↻ ←	s 1815, ti, to, / 1615	s 1815, ♂ 1215, / 2115

Om söndagar extra turer.

Ögruppen *Valamo* är belägen i norra delen av **Ladoga**, Europas största insjö, och räknar ett fyrtiotal större och mindre öar. Stränderna höja sig brant ur den djupa sjön, landet är bergigt och skogklätt.

På huvudön finnes ett ryktbart grekisk-katolskt kloster, **Valamo kloster**, vilket enligt en tradition grundades år 992, då två eremiter, Sergij och Herman, anlände dit från Athos och samlade kring sig ett antal likasinnade. Klostret upplevde en glansperiod under 1800-talets sista årtionden, då dess rykte nådde över hela den grekisk-katolska världen och stora pilgrimsskaror vallfärdade dit. Klostrets förnämsta sevärdhet är den praktfullt inredda och smyckade Förklaringskyrkan, som utgöres av tvenne ovanpå varandra liggande kyrkbyggnader. På Valamo finnas dessutom talrika mindre kapell, s. k. »skiter». Bakom klostret ligger den gamla kyrkogården, där klostrets föreståndare vila och där, såsom man tror, även den svenske konungen Magnus Eriksson Smek blivit begravd. — Invid klostret finnes ett hotell för turister och pilgrimer.

Från Sortavala fortsätter järnvägen norrut genom glest bebodda trakter.

Joensuu, se rutter 8 och 13.

Joensuu—Koli med bil (35:—):

	km		
1020, 1745	—	➡ ← Joensuu	← 1155, 1820
1220, 2000	76	↻ → Koli	→ 915, 1620

Från *Vuonisahti* station förmedlas trafiken över Pielinen till Koli av m/v «Ukko-Koli» (15:—):

1125, 2015	➡ ← Vuonisahti	← 1030, 1745
1210, 2100	↻ → Koli	→ 945, 1700

Pielinen är en av Finlands största sjöar. Imponerande är den västra strandens mäktiga höjdsträckning med **Koli**, vars högsta topp *Ukko-Koli* når 336 meter över havet. Den härliga naturen med praktfulla utsikter har gjort Koli till en av de mest omtyckta turistorterna i Finland. Helt nära toppen av Ukko-Koli ligger Turistföreningens tidsenligt inredda turiststation. — Från Koli daglig autobussförbindelse med Joensuu, Kuopio och Nyslott.

Från Vuonislahti följer järnvägen stranden av Pielinen ända till Nurmes och går därefter vidare genom glest bebodda skogstrakter. Ett stycke söderom Vuokatti station reser sig den ödsliga Vuokattihöjden (351 m) med vacker utsikt.

Kontiomäki, järnvägsknutpunkt (se rutt 7).

Järnvägen fortsätter västerut på norra stranden av Ule träsk (Oulujärvi).

Vaala ligger vid *Ule älv* (Oulujoki) utflöde och är utgångspunkt för de av Turistföreningen upprätthållna forsbåtsturerna. Turistföreningens hotell. Obs! Tåget stannar vid en vägövergång tätt invid hotellet.

Med forsbåt Vaala—Nuojua (50: —), Ojalanoja—Muhos (55: —; båda sträckorna 100: —):

$10/8-31/8$	km	↑	2. 3.
Vaala.....→	—	1130	—
Nuojua.....←	—	1315	—
Nuojua.....→	0	—	1357
Ojalanoja.....←	32	—	1449
Ojalanoja.....→	—	1500	—
Muhos.....←	—	1630	—
Muhos.....→	0	—	1718
Oulu.....←	36	—	1803

Kort efter avfärden från Vaala dragas båtarna av strömmen i den första stora forsen, *Niskakoski* (ca 100.000 hkr.), som är en av de ståtligaste i Ule älv. Sedan följa lugnvatten, förbi vilka färden göres med tåg från Nuojua station till Ojalanoja vägövergång. Där stiga passagerarna ånyo i en forsbåt, och resans mest spännande del begynner, nämligen färden utför *Pyhäkoski*, Finlands starkaste fors (ca 200.000 hkr.), där båten rusar fram mellan väldiga skumkaskader. Stränderna äro höga, branta och skogklädda ända ned till vattenbrynet. Forsfärden avslutas i *Muhos* kyrkby.

Från Muhos med tåg till Uleåborg (Oulu), se rutt 2.

Rutt 12.

Elisenvaara—Punkaharju—Nyslott (Savonlinna)— Jyväskylä—Haapamäki.

Med järnväg:

2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.	km		2. 3.	2. 3.	2. 3.	2. 3.
↑	↓	↑	↓			↑	↓	↑	↓
2315 100	—	1035 1218	1750 1741	—	← Viipuri . . . ← ← Sortavaala . . ←	635 432	1241 1310	1737 1603	2228 2233
308	455	1420	2102	0	← Elisenvaara ← ↑	202	910	1412	1920
439	640	1553	2234	54	← Punkaharju →	027	714	1241	1749
523	735	1637	2317	81	→ Savonlinna →	2340	615	1158	1700
539	1215	1655	—	81	← Savonlinna ←	2320	—	1142	746
827	1549	1940	—	187	Y → Pieksämäki →	2040	—	910	416
1104 1406 322 630	— — — —	2244 150 1538 1750	— — — —	276 371 — —	→ Kuopio . . . → → Kouvola . . → ← Kouvola . . ← ← Kuopio . . . ←	1750 1538 150 2244	— — — —	630 322 1406 1104	— — — —
920	—	2230	520	187	← Pieksämäki ← ↑	1910	1555	818	—
1151	—	2222	748	267	→ Jyväskylä. → ↑	1616	1330	625	—
1515	—	2242	810	267	← Jyväskylä. ←	1312	2052	608	—
1749	—	038	1043	345	Y → Haapamäki →	1120	1828	416	—
— 1019	— —	800 2024	1808 —	646 929	→ Helsinki . . → → Tornio . . . →	— 1925	1100 —	2050 910	— —

Elisenvaara—Haapamäkibanan begynner vid *Elisenvaara* station på Viborg—Nurmesbanan (se rutt 11).

RUUTT 13, 14

Järnvägen går över Punkasalmi sund och följer sedan Punkaharju ås med vacker utsikt över den örika Saimen.

Punkaharju är en 7 km lång av sjöar omgiven rullstensås, vars underbart vackra natur gjort den till en av Finlands mest besökta turistorter. Särskilt hänförande är utsikten från den s. k. Runebergskullen, där nationalskalden enligt traditionen skrivit dikten »Den femte juli». Skogarna på Punkaharju äro statsegendom och mycket välskötta. — Två turisthotell.

Från Punkaharju kan man även resa med ångbåt till Nyslott. Farleden är synnerligen vacker.

Punkaharju—Nyslott med ångbåt (s/s »Punkaharju II»; I kl. 17: —, II kl. 12: —, tur och retur I kl. 30: —, II kl. 20: —):

^{15/6} — ^{19/8}				^{15/6} — ^{19/8}
1900	630	← Punkaharju ... ←	1445	2330
2115	845	→ Savonlinna ... →	1230	2130

Nyslott (Savonlinna), se rutter 8 och 9.

Pieksämäki, järnvägsknutpunkt (se rutt 7).

Bandelen Pieksämäki—Jyväskylä hör till de intressantaste i Finland. Banan går genom den 1.223 m långa Pönttövuori-tunneln, den längsta i Finland. Därefter passeras Leppälahti skärning, i sitt slag den största i hela Norden. Vidare längs en med stora svårigheter byggd järnvägsbank över Leppävesi sjö.

Jyväskylä, se rutt 6.

Banan fortsätter längs stränderna av ett antal sjöar till Haapamäki, se rutt 2.

Rutt 13.

Joensuu—Kuopio.

Joensuu—Kuopio med bil (50: —):

1200	km			1630
1615	135	← Joensuu ... ←		1200
		→ Kuopio ... →		

Joensuu, se rutter 8 och 11.

Landsvägen följer till en början järnvägen till Kuusjärvi kyrkby, går därifrån till Tuusniemi kyrkby och vidare över Jännevirta sund. Längs en 4 km lång landsvägsbank tvärs över Kallavesi till Kuopio (se rutt 7).

Rutt 14.

Uleåborg (Oulu)—Kuusamo—Rovaniemi.

Uleåborg—Kuusamo med postbil (90: —):

900	km			1530
1800	241	← Oulu ... ←		630
		→ Kuusamo ... →		

Uleåborg (Oulu), se rutt 2.

Landsvägen går genom vidsträckta ödemarker upp mot ryska gränsen. Kuusamo socken är känd för sina fjäll, milsvida kärr och ödemarker. Dess största sevärdhet är Paana-järvi sjö, belägen 58 km norrom Kuusamo kyrkby. Sjön är 23 km lång, men endast 1 à 1½ km bred, med branta dels klippiga, dels skogbevuxna stränder. Sjöns östra spets når fram till ryska gränsen.

Kuusamo—Paanajärvi med postbil (23: —):

<i>ti, to, / 700</i>	km —	↙ ← Kuusamo ... ← ↗	<i>ti, to, / 1330</i>
<i>ti, to, / 915</i>	58	↘ → Paanajärvi ... → ↖	<i>ti, to, / 1115</i>

Kuusamo—Rovaniemi med postbil (58: —):

<i>s, ti, k, to, p, / 630</i>	km —	↙ ← Kuusamo ..... ← ↗	↗ 1630
<i>s, ti, k, to, p, / 1300</i>	192	↘ → Rovaniemi ..... → ↖	↖ 1000

Vägen går över sjön Kitkajärvi till Autti by vid krökningen av Kemi älv och vidare längs Kemi älv till **Rovaniemi** (se rutt 15).

Rutt 15.

Kemi—Rovaniemi—Ivalo—Liinahamari/Petsamo—Ishavet.

För resa till Lappland fordras av finsk medborgare särskilt legitimationsbevis, vilket utställes kostnadsfritt av länsman på landet och polismyndighet i stad.

Kemi—Rovaniemi med järnväg:

2. 3.	2. 3.	km		2. 3.	2. 3.
1100	2050	—	← Helsinki . . . . . ←	800	1808
910	1925	—	← Tornio . . . . . ←	1019	2024
940	2005	0	↙ ← Kemi . . . . . ↗	840	1930
1217	2350	114	↘ → Rovaniemi . . . . . ↖	516	1653

Rovaniemi-tågen avgår från Kemi (se rutt 2). Rovaniemi-banan tager av från Torneåbanan vid Laurila station och går norrut längs Kemi älv.

Rovaniemi köping ligger 5 km söderom polcirkeln. Köpingen är stadd i snabb tillväxt och utgör affärscentrum för hela Lappland (»Lapplands huvudstad»). Härifrån går till Petsamo en utmärkt väg, »världens enda landsväg till Ishavet». — Mittemot Rovaniemi höjer sig Ounasvaara (204 m), där man vid midsommartiden kan få se midnattssolen.

Rovaniemi—Liinahamari med postbil (Rovaniemi—Ivalo 125: —, Rovaniemi—Kuivalahti 190: —, Rovaniemi—Liinahamari 220: —):

830	1330	km —	↙ ← Rovaniemi ..... ↗	2300	1500
1645	2200	295	→ Ivalo . . . . . →	1500	700
1745	930	295	← Ivalo . . . . . ←	1400	2000
2145	1430	452	← Salmijärvi . . . . . →	1010	1510
	1450	—	→ Kuivalahti . . . . . →		1450
2345	1730	531	↘ → Liinahamari . . . . . ↖	800	1200

Efter avfärden från Rovaniemi går bilen längs tvenne märkliga broar över Kemi älv och fortsätter sedan mot norr genom karga och glest bebodda trakter till *Sodankylä*. Därifrån leder vägen vidare genom ödemarker längs Kitinens älvbädd. Sedan man passerat Vuotso lappby blir landskapet mera storslaget. Från *Kaunispaä* kalfjäll öppnar sig en vid och storartad utsikt över typiska fjällandskap. Norr om fjället rinna flodernas vatten mot Norra Ishavet.

Ivalo by ligger på stranden av Ivalo älv. Postbilförbindelse med Enare kyrkby. Turistföreningens turiststation och härberge.

Virtaniemi ligger vid Pasvik älv invid det ställe, där Enare träsk flyter ut i denna älv; Turistföreningens turiststation; tillfälle till sportfiske.

Landsvägen följer Pasvik älv till *Salmijärvi* by och gör där-
 efter en kort avstickare till *Kuivalahti* vid stranden av *Töl-
 levijärvi*.

Kuivalahti—Kolttaköngäs med postmotorbåt (25: —):

1500	↓ ← Kuivalahti	← ↑	1430
1730	↑ → Kolttaköngäs	→ ↓	1200

Förbi den skummande forsen Jäniskoski, som utfaller från
 Töllevijärvis norra spets, drages motorbåten på en trallbana.
 Nedan Jäniskoski fortsättes färden utför älven ända till
 den sista mäktiga forsen, Kolttaköngäs, ovanför vilken passa-
 gerarna gå i land. Därifrån en kort promenad till Kolttaköngäs
 lappby; Turistföreningens turiststation. — Kolttaköngäs by
 kallas även Boris-Gleb efter det av den helige Trifon på 1500-
 talet till åminnelse av de omkring år 800 mördade kristna
 furstarna Boris och Gleb uppförda kapellet.

Från Kolttaköngäs kan färden fortsättas till Pasvik älvs utlopp, där
 den norska köpingen *Kirkenes* är belägen, antingen med motorbåt (25: —)
 eller också så, att man reser med motorbåt från Kolttaköngäs till *Elvenes*
 och därifrån med autobuss, som avgår två gånger om dagen.

Kirkenes är ändpunkt för den norska kustångbåtstrafiken
 och därifrån kan man således fortsätta resan förbi *Nordkap*
 söderut längs den norska kusten och återvända till Finland
 via Narvik.

Från *Kirkenes* med ångbåt sex gånger i veckan antingen till *Lodingen*
 eller till *Svolvaer*, varifrån efter båtbyte till Narvik, eller till *Finsnes*
 och därifrån vidare med autobuss till Narvik. Från *Narvik* med tåg via
 Boden till *Haparanda* och *Torneå*.

Kirkenes—Liinahamari med motorfartyg, se nedan.

Från Kuivalahti fortsätta postbilarna genom karga fjäll-
 trakter till Petsamo älvdal, där växtligheten åter blir rikare.

I *Yläluostari*, där Turistföreningen har en turiststation,
 tillfälle till sportfiske. Från turiststationen leder en väg till
 det grekisk-katolska klostret, det nordligaste klostret i värld-
 en, vars ståtliga kyrka är värd ett besök.

Alaluostari by är styrelsecentrum för Petsamo-området.
 Längre bort ligger *Parkkina* by vid den 15 km långa Petsamo-
 fjorden. Denna by är det mest betydande bosättningsområdet
 i Petsamo.

Från Parkkina fortsätter vägen till Liinahamari djupsjö-
 hamn vid Ishavskusten. Turistföreningens turiststation.

Midnattssolen är synlig i Petsamo från den 22 maj till den
 23 juli.

Liinahamari—Kirkenes med motorfartyg (m/s »Jäämeri»; I kl. 75: —,
 II kl. 50: —):

k 900	↓ ← Liinahamari	← ↑	to 1630
k 1330	↑ → Kirkenes	→ ↓	to 1200

Liinahamari—Vaitolahti med motorfartyg (m/s »Jäämeri»; I kl. 50: —,
 II kl. 30: —):

m 900, p 900	↓ ← Liinahamari	← ↑	m 2000, p 2000
m 1630, p 1400	↑ → Vaitolahti	→ ↓	m 1730, p 1500

Båten anlöper de låga *Henöarna* (Heinäsaaret), intressanta på grund av
 sitt sällsynt rika fågelliv. På *Fiskarhalvöns* norra udde ligger *Vaitolahti* by
 med Turistföreningens härbärge.

Rutt 16.

Torneå (Tornio)—Kauliranta—Enontekiö.

Torneå—Kauliranta med järnväg:

2. 3.	2. 3.	km		2. 3.	2. 3.
1100	—	—	← <i>Helsinki</i> . . . . . ←	800	1808
1100	1620	0	↓ ← Tornio . . . . . ← ↑	840	1841
1320	2008	75	↓ → Kauliranta . . . . . → ↑	622	1442

Järnvägen från Torneå (Tornio; se rutt 2) norrut följer stranden av Torne älv.

Vid *Aavasaksa* station höjer sig det 222 m höga berget med samma namn, där skaror av turister samlas för att skåda midsommarnattssolen.

Kauliranta—Muonio—Enontekiö med postbil (Kauliranta—Muonio 59: —, Kauliranta—Enontekiö 79: —):

	km		
↘ 1325	—	↓ ← Kauliranta. . ← ↑	<i>s, ti, k, to, p, l</i> 1330
↘ 1920	195	→ Muonio . . . →	<i>s, ti, k, to, p, l</i> 730
<i>ti, to, l</i> 2100	195	← Muonio . . . ←	<i>s, k, p</i> 715
<i>ti, to, l</i> 2315	275	↓ → Enontekiö . →	<i>s, k, p</i> 500

Landsvägen följer Torne och Muonio älvar till *Muonio* kyrkby och fortsätter därifrån genom älvdalen, där fjälltoppar skymta vid horisonten, till *Palojoensuu* by. Här kröker sig vägen skarpt mot nordost och når vid stranden av *Ounasjärvi* sjö fram till *Enontekiö* kyrkby Hetta.

Till *Pallastunturi* fjäll kommer man längs den från Muonio österut ledande landsvägen; från *Särkijärvi* gård, som befinner sig vid vägen, är det ännu 17 km norrut till *Pallasjärvi* turisthärbärge vid foten av fjället.

Från *Palojoensuu* kan resenären fortsätta uppåt längs Muonio älv genom den på svenska sidan av riksgränsen belägna *Karesuando* by till *Kilpisjärvi*, som ligger omsluten av höga fjällmurar, och vidare till *Skibotn* i Norge.

ÖVERSIKTSKARTA ÖVER FINLAND.

Turistrutten

Villmanstrand—Vuoksenniska—Nyslott

Ångbåtarna „Savonlinna“ och „Imatra II“

Alla dagar från Villmanstrand och Nyslott.

I kl. restaurang.

SAIMAAN HÖYRYLAIVA OY.

Nyslott. Tel. 245. Telegr. adr. Saima.

Använd på Edra resor ångbåtlinjerna:

Nyslott—Joensuu: Ångbåtarna „Orivesi I“ och „Orivesi II“

Nyslott—St. Michel: Ångbåten „Mikkeli“

Nyslott—Punkaharju: Ångbåten „Punkaharju II“

Propra hytter och I kl. restaurang.

Avgångstiderna i texten.

HÖYRYVENHE OSAKEYHTIÖ KERTTU

Nyslott. Tel. 494. Telegr. adr. Kerttuyhtiö.

Upptag i Edra reseplaner en resa med

„Heinävesi“-båtarna

från Nyslott till Kuopio eller vice versa.

Då lär Ni känna den för sin naturskönhet berömda

Heinävesirutten.

„Heinävesi“-båtarna avgå från Nyslott och Kuopio alla dagar. Tidtabeller i texten.

HEINÄVEDEN HÖYRYLAIVA OY.

Kangaslampi.

Tel. till båtarna i Nyslott 583, i Kuopio 490.

Ångbåtarna

„Leppävirta I“ och „Leppävirta II“

upprätthålla trafiken på linjen:

Kuopio—Leppävirta—Varkaus—Rantasalmi—Nyslott.

Båtarna tidsenligt inredda. I kl. restaurang.

Avgångstiderna i texten.

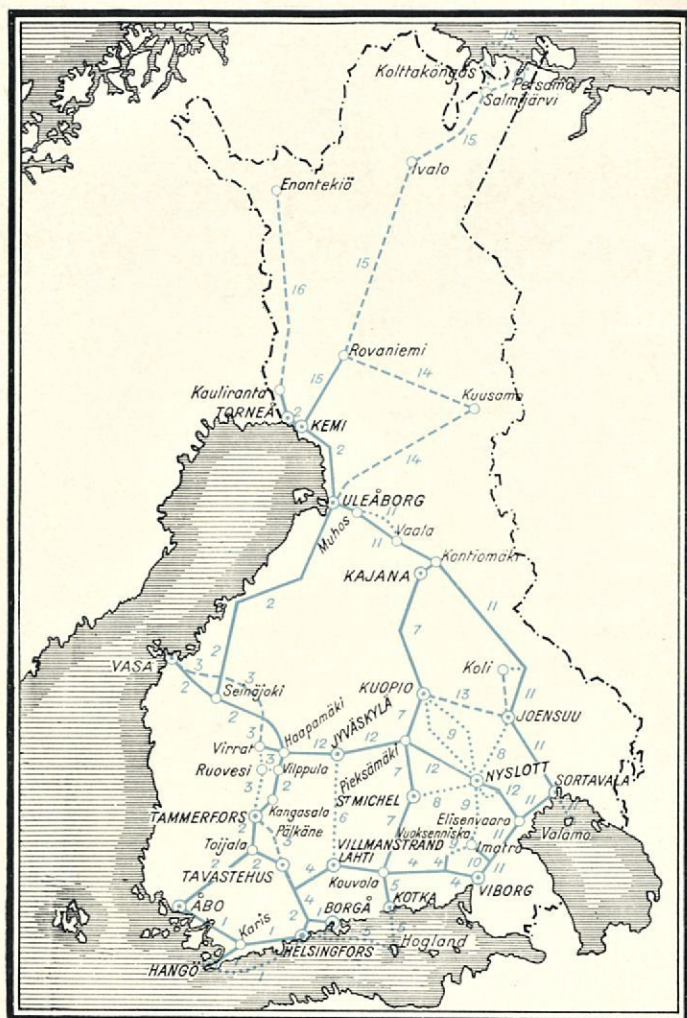
LEPPÄVIRRRAN HÖYRYLAIVA OY.

Leppävirta. Tel. 48.

RESERUTTER I FINLAND (SCHEMATISK KARTA)

— = järnväg   ..... = ångbåtsrutt
- - - - - = automobilinje

Siffrorna hänvisa till rutternas nummer

Utgiven av
TURISTFÖRENINGEN I FINLAND
Alexandersgatan 7 a — Helsingfors

Närmare upplysningar genom: